

I rytm med Gud

Har vi rytmen i blodet? Ja det sägs ju så, och faktum är att det finns forskning runt just detta. Det handlar inte bara om modern forskning, utan rytmens och musikens inverkan på människor har man studerat ända sedan antiken. Pythagoras, som kanske mest är känd för hur man räknar ut längden på sidorna i en rätvinklig triangel, kom till exempel fram till att det fanns helande krafter i musikens harmonier. Under medeltiden menade man till och med att yrket som musiker var en slags medicinsk disciplin och att musik var en användbar behandlingsmetod. Detta synsätt rådde fram till 1800-talet då kravet på vetenskaplig bevisning ledde till att musiken så småningom förlorade sin ställning inom läkekonsten, men sedan 1950-talet har musiken åter kommit till användning, som terapimetod bland annat.

Det handlar både om hur musiken påverkar hjärnan, och hur rytmen faktiskt påverkar hela kroppen. I en nutida studie på körsångare kunde man se att hjärtfrekvensen hos körsångarna synkroniserades. Det vill säga; att deras hjärtan slog i samma takt.

I dag, under pandemin, är många av våra vanliga aktiviteter inställda eller ytterst begränsade. Vi får inte samlas för att spela musik och vi får inte samlas för att sjunga i kör. Just körsång är en av de aktiviteter som anses särskilt farliga eftersom man befinner sig fysiskt nära en annan person och för att man riskerar att sprida virus på betydligt längre avstånd än i ett vanligt samtal. Vi som sjunger i kör kan just nu inte synkronisera våra hjärtslag. Vi hamnar ”ur rytm”.

Men rytmen finns där. Den finns där sedan skapelseögonblicket. Den finns där, inlagd inuti i oss av Gud. Rytmen är själva livet i sig. Våra hjärtslag är ett tydligt tecken på liv.

DU – DUNK, DU – DUNK, DU – DUNK

Utifrån den rytmen har vi sedan skapat andra rytmer för att vi ska kunna orientera oss. Året, månaderna, veckorna, dagarna och timmarna. Alla bygger på grundpulsen och vårt behov av att vara ”i rytm”.

Våra rytmer bygger gemenskap. Vi gör saker tillsammans och det har hjälpt oss som art, som människor. Vi som känner samma puls, samma rytm, vi samlas i körer, i orkestrar, i föreningar och i kyrkor. Vi samlas och gör saker tillsammans för att stärka den rytm vi känner. Vi synkroniserar antagligen våra hjärtslag *vi* också.

När man *inte* kan göra det så kan det kännas tomt. Det kan kännas som att man är sjuk, att man är ”helt ur rytm”. Men medicinen finns där i rytmen. Det går att plocka upp den igen. Det går att kliva in i pulsen igen när möjligheten ges.

En del av rytmerna löper på utan oss. Det kommer att bli vår och sommar alldeles snart och i kyrkan löper kyrkoåret på. Just nu befinner vi oss mitt i fastetiden. Det är kärva, ibland tunga, bibeltexter som leder oss fram mot påsk. Mot nytt liv – en ny rytm.

Skapelsen fortsätter också *sin* rytm. Den går som en puls genom tillvaron och den är helande för oss. Gud som har gett oss grundrytmen, verkar tillsammans med sin skapelse och kommer att låta nytt liv spira trots att det just nu kan kännas tungt. Den rytmen kan vi träna oss att höra. Den finns i Guds ord. Den finns i oss, den finns i musiken och den finns i gudstjänsten. Den hjälper oss att komma ”i rytm”.

DU – DUNK, DU – DUNK, DU – DUNK

Söndagens gudstjänst är inte en avslutning på veckan utan en början. I gudstjänsten blir rytmen tydliggjord för oss. Där får vi höra Guds ord och där får vi del av Kristi kropp och blod. Bröd och vin

blir en del av oss själva. Gud kommer oss nära och blir del av våra kroppar. Vi hamnar ”i rytm” med Gud. I gudstjänsten blir vi sända ut i världen för att sprida den rytmen. Därför samlas vi varje söndag för att bli synkroniserade, för att hamna ”i rytm”. Varje söndag blir en början, inte ett avslut eller en summering. Varje söndag påminns vi om hoppet om nytt liv.

Efter påsk hoppas jag att vi kan bjuda in er till *normala* gudstjänster igen. I skrivande stund så ryktas det om lättnader i restriktionerna efter den 11 april. Då hoppas jag att vi kan slippa vara ”ur rytm” och börja komma ”i rytm” igen.

Lars Frisk, präst i Västanfors Västervåla församling
epost: lars.frisk@svenskakyrkan.se